

pri vas. Posnemljite toraj druge občine, katere so že zdavnej stresle nemčurski jarem raz sebe, in bi se sedaj resnično sramovale s temi ljudmi kdaj kaj več imeti opravka.

Tako smo se borili in se še bodemo za naše pravice in ne odložimo poprej orožja iz rok, dokler ne bo zadnji naš sovražnik premagan in nam vse pravice, ne samo zagotovljene, ampak tudi resnično izpolnjene.

Več volilcev.

Priproste misli o narodnosti in kmetški izobrazbi.

Gotovo vsaki domoljub, kateri v resnici ljubi svoj narod, obžaljuje, da so se Slovenci pred nekaterimi leti zavoljo narodnega programa razcepili v dve stranki, namreč v Staro in Mladoslavence.

Sicer se je ta razpor, hvala Bogu, že nekoliko poravnal, vendar pa se še večkrat vname, zlasti po časopisih, in težko, če boede kdaj napočila srečna doba prave edinosti in sloge. Čeravno je ta narodna vojska iz jedne strani sicer koristna, ker se zmote in kriva načela razkrivajo in presojujejo, vendar bi Slovenci imeli veliko večjo moč in veljavo, ko bi bili složni in edini ter bi vsi vzajemno delovali pod geslom: „Vse za vero, narodnost in omiko“.

Lep je — na oči — program Mladoslavencev: „Vse za narodnost, omiko in svobodo“, vendar, vendar ne velja, ker ne zadostuje človeškemu namenu, ker je zavrgel to, kar je za človeka najboljšje, namreč sv. vero.

Brez vere pa vsa narodnost, omika in svoboda, nima najmanjše veljave, je samo lupina brez jedra, zakaj vsi naporji za narodnost in omiko, ako niso združeni z nauki sv. vere, človeka nikakor ne osrečijo, že na zemlji ne, in ko gleda človek v drugo življenje, nimajo za-nj najmanjše tolažbe in upanja za srečno večnost. Kdor ima pravo pamet in modrost in ni duševno slep, bo vse svoje dušne in telesne moči porabil v prvi vrsti v ta namen, da si pridobi večno domovino; drugič bo pa tudi ljubil svojo časno domovino ali svoj narod, ter bo, kolikor mogoče, delal za njegov blagor in napredek in tretjič si bo pridobil tudi potrebne in dostojne omike, da bo koristen ud človeške družbe.

Obžaljevati pa je, da imajo nekateri slov. rodoljubi, poleg obilno dobrih, tudi nekaj krivih načel, in tukaj posebno mislim, kar zadeva kmetško omiko. Čital sem v nekem novejšem slov. listu, ki je v drugem oziru prav izvrsten in hvale vreden, da prevelika omika je za kmeta pogubna, da učen kmet je brezveren, ni za gospodarstvo in sploh malo kaj velja; nikakor mu ne sodi, da bi za „plug držal in zraven časopise prebiral“. Resnica je, da marsikateri omikan kmet, ako ga napuh pravzame, zgubi

vero, zabrede v hudobije in pride tudi na „kant“; da bi pa omika sploh bila za kmetški stan nevarna, to je pa nespametno misliti. *) Ako človek po svetu pogleda, prepriča se pač lahko, da nevednost je največ kriva, da se toliko ljudi pogubi, in sicer zato, ker nimajo spoznanja božjega, ne spoznanja samega sebe. Nevednost zakrivi sploh največ hudodelstev, potem slabo materijalno stanje, revščino in nravni propad. Krivo je torej, kdor misli, da ima kmet že zadosti omike. Ker sedaj vse napreduje, je pač potrebno, da tudi kmet ne zaostane v omiki in napredku. Veseliti mora vsakega domoljuba, da se vedno množi število izobrazjenih in značajnih slov. kmetov, ki imajo verno, domoljubno in za vse dobro vneto srce. Kako veselo je, v katerih župnijah so zavedni in izobraženi ljudje, posebno mladina! Imajo bralna društva, čitalnice, skorej pri vsaki hiši Mohorske knjige, citajo v obilnem številu razne slov. liste, imajo velike pevske zборе za cerkveno in narodno petje, — sploh so navdušeni za vse, kar je lepo, dobro, nravno in plemenito.

(Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Sitno mrčesje.

Poleti trpi živina veliko od mrčesjadi in gospodarju je veliko na tem, da jo je ubrani, kjer more. Pripomočkov zoper mrčes nasvetuje „Mir“ te-le: Najbolji so pač, pravi, domači.

1. Voda, v kateri se je kuhl tabak. Na en del navadnega tobaka se vzame 35 delov vode in s to tekočino se izmijejo posebno občutljivi deli života.
2. Jesih, v katerem so se kuhali zeleni orehovi listi. Vzemi zelenih orehovih listov ali zelenih orehovih lupin, ki se kuhajo v jesihu. Če se žival s to tekočino izmije, jo pusti mrčes več dni pri miru.
3. Razredčen bencin, razredčen petrolej, tudi močno razredčena karbolna kislina je jako dobra, da zabrani pritiskanje muh v ušesa. Le ne smejo se te reči pogosto na istem mestu rabiti, ker sicer pekó. Veliko trpi zlasti živina, ki mnogo dela po gozdnih senožetih in po zemljah, ki so z grmičevjem poraščene, kjer se mrčesi posebno redé. Razun omenjenih sredstev služi tu tudi dobro, ako se nataknejo živini kapice na ušesa in če se pokrijejo z gosto mušjo mrežo. Da se branijo odprte rane, kamor muhe kaj rade posedajo ter svojo zalego v nje polagajo, je prav dobro, rane namazati s terpentinovim oljem ali karbolno kislino. Če je živina tako hudo pičena, da ji dela bolečine in pičeno mesto zateče, daje se na dvojen način pomagati in sicer: pičeno mesto se namaže z rujavo žlindro iz tobakarske pipe in bolečina se takoj polajša, ali pa

*) Tega ne trdi nihče, tudi oni list ne. Ured.